

DIENST

Geestelijke gesprekken voeren

Nogmaals de WMO

57e jaargang nummer 3

november
2009

In dit nummer

Redactioneel

Anne Jan Kruizinga

Pastoraat en diaconaat

Geestelijke gesprekken voeren

Diakenen

Meer ruimte voor diaconaat door WMO?

Peter van de Kamp

Bijbel op bezoek

Kind van de rekening

Roel Meijer

Diaconaat

Eenzaamheid, de klacht die het leven moeizaam maakt

Annet Jonker

Diaconaal Steunpunt

Mantelzorgers - onze zorg!

Diaconaal Steunpunt

Wetenswaardigheden

Diaconie

Het verhaal van Wonseh

Janneke Venema

DIENTST

57e jaargang 2009

nummer 3

november 2009

DIENTST geeft concrete toerusting en ondersteuning, gericht op de dagelijkse praktijk in de gemeente, ten behoeve van bijzondere pastorale en/of diaconale taken in de gemeente. DIENST richt zich op ambtsdragers, predikanten, kerkelijk werkers en het gemeentepastoraat/diaconaat binnen de gereformeerde kerken (vrijgemaakt).

Redactie:

Gerdien Bredenhoff - redactieassistent

Peter van de Kamp, Zwolle

Anne Jan Kruizinga, Hardenberg, eindredacteur

Jacqueline van der Ziel-Visser, Zwolle

Henk Geertsema, Zwolle

Redactiesecretariaat:

Ebel Geertsema

Kameelvlinder 16

3822 AR Amersfoort

Telefoon: (033) 480 16 60

E-mail: ebel@geertsema.com

Administratie:

J.A. Kieft-Boersema

Catharinadaal 33, 6715 KA Ede

fax (084) 716 54 15

E-mail: administratie.dienst@kieft.net

Nieuwe abonnees en adreswijzingen dienen **schriftelijk** aan de administratie doorgegeven te worden.

Betaling van abonnementsgeld te voldoen na ontvangst van acceptgiro of factuur.

Abonnementsprijs: € 7,20 per jaar.

Gironummer 4921087

t.n.v. Stichting Dienst, Ede

Artikelen uit Dienst zijn op cassette beschikbaar voor mensen die een leeshandicap hebben.

Info: Stichting De Luisterpost / Bralectah, Zwolle

(038 - 427 04 48). E-mail: lpb@gbouw.nl

ISSN 0167 - 2401

Artikelen in Dienst zijn digitaal
beschikbaar via de website:
www.blad-dienst.nl

Redactioneel

Werknemers hebben uitdagingen nodig. Ambtsdragers ook?



Anne Jan Kruizinga

Onlangs verscheen in een blad voor werknemers en werkgevers binnen een bepaalde sector een artikel onder de kop 'Werknemers hebben uitdagingen nodig'. Het artikel ging over de nadelen die kleven aan een te groot personeelsverloop binnen een organisatie. Vertrokken werknemers kunnen niet meer produceren en bijdragen aan de doelstellingen van het bedrijf. Ook kost het werven en opleiden van nieuwe werknemers geld en duurt het wel een tijdje voordat ze 'op de top van hun kunnen' zitten.

Uit onderzoek is gebleken dat de reden om op zoek te gaan naar een nieuwe baan, voor veel mensen vaak het zoeken is naar een nieuwe uitdaging. In personeelsadvertenties lees je ook vaak dat bedrijven op dat gevoel proberen in te spelen: 'Zoek jij een nieuwe uitdaging?'

Zelfs in advertenties waar gemeenten (vaak binnen de PKN) op zoek zijn naar een predikant of kerkelijk werker kwam ik dit soort kreten tegen: "Ga jij met ons de uitdaging aan..." , of "Welke predikant(e) ziet het als een uitdaging om.....".

Hoe zit dat eigenlijk binnen de ambten. Hebben ambtsdragers ook uitdagingen nodig om goed te kunnen (blijven) functioneren? En mogen ze ook op zoek gaan naar 'uitdagingen'? Kan een ambt saai worden? En gaan 'uitdagingen zoeken' en 'roeping' wel samen?

Een uitdaging heeft voor iedereen een persoonlijke betekenis. Voor de één is het een uitdaging om de marathon te lopen, voor de ander om een computerprogramma onder de knie te krijgen. Een uitdaging nastreven is eigenlijk jezelf een doel stellen, daar hard voor werken en dan een stuk voldoening krijgen aan het bereiken van dat doel. En vaak gaat het niet eens om het doel op zich, maar zit het plezier vaak

in het bewandelen van de weg naar dat doel. Op de één of andere manier hebben de meeste mensen van nature een behoefte om te leren en om die reden vinden ze uitdaging in het werk belangrijk. Als je niet meer leert, sta je stil en dat willen de meeste mensen niet. 'Stil staan' leidt op de lange duur tot ontevredenheid, tot verveling. Voor het ambt van ouderling of diaken bestaan geen opleidingen. Als het gaat zoals het bedoeld is, wordt je op grond van aantoonbare en beschikbare gaven verkozen of benoemd. En na het uitspreken van een woordje van slechts twee letters: 'ja', ben je het gewoon. Het zou best zo kunnen zijn dat ambtsdragers ook uitdagingen nodig hebben om goed te kunnen functioneren. Ook zij kunnen zichzelf (of in samenspraak met andere ambtsdragers) doelen stellen waar zij naar toe willen werken. Bijvoorbeeld door het opdoen van bepaalde kennis en/of vaardigheden. Om op zo'n manier beter toegerust te worden voor al die taken die het ambt met zich meebrengt. Er zijn tegenwoordig trainingen en cursussen genoeg te vinden voor ambtsdragers. En daarnaast is er voor hen ook heel veel te lezen, zoals bijvoorbeeld in deze uitgave van Dienst.

Veel leesplezier en
toerusting gewenst!



Pastoraat en diaconaat

Geestelijke gesprekken voeren

In een weiland buiten de grote stad, staan twee schapen met de koppen bij elkaar gestoken. Terwijl ik er langsfiets vraag ik me af, waar ze over praten. Als schapen konden spreken, zouden ze het dan over mensen hebben?

De wereld van schapen en mensen is nogal verschillend. Voor een mens is het lastig, maar niet onmogelijk, om zich te verdiepen in de wereld van een schaap. Welk water is lekker? Wat voor gras smaakt goed? Wanneer kun je beter in de zon liggen en wanneer is het heerlijkste plekje in de schaduw te vinden? Mensen kunnen zich verplaatsen in de wereld van een schaap. De omgekeerde beweging is heel wat minder eenvoudig: het leven van een schaap is in vergelijking tot het leven van een mens zo veel duidelijker, dat een schaap zich moeilijk kan voorstellen hoe een mens denkt, voelt en leeft.

In de ontmoeting van een schaap met een herder voltrekt zich iets bijzonders: als die twee personen bij elkaar komen versmelten twee werelden. Het schaap wordt opgenomen in de wereld van de herder en de herder gaat deel uitmaken van de wereld van het schaap. Twee totaal ongelijke werelden raken elkaar en overlappen elkaar. De ontmoeting tussen God en mens lijkt hier een beetje op: als God en mens elkaar ontmoeten gaat Zijn wereld, die zo totaal anders is dan de onze de wereld van een mens overlappen. Er ontstaat een relatie tussen twee totaal verschillende wezens.

Als ouderling, diaken of predikant heb je een bijzondere taak: je mag meekijken naar de relatie tussen God en mens. Die beide hebben jou toestemming gegeven om met hun relatie mee te kijken. Sterker nog: ze hebben je geroepen om dat te doen. God en mensen accepteren dat jij, als ambtsdrager, mee spreekt over hun relatie. Je mag het geloof van mensen ter sprake brengen. Toch voelt dat voor veel mensen ongemakkelijk. Geloof is een vorm van liefde. Spreken over je

geloof maakt je kwetsbaar: je laat de ander toe bij hele intieme gedachten en gevoelens. Maar je laat die ander wel toe. Kom je als ambtsdrager bij iemand op bezoek, dan zal die ander misschien niet zelf zomaar over zijn (of haar) geloof beginnen, maar wel verwachten dat jij dat doet. En de meeste mensen zullen dit ook op prijs stellen: je helpt hen iets te verwoorden wat heel diep gaat. Je helpt hen te groeien in liefde tot God. Je maakt knelpunten in de relatie bespreekbaar en laat hen zien hoe ze daadwerkelijk vorm aan hun liefde kunnen geven. Als ouderling zul je vooral de relatie tussen God en mensen ter sprake brengen. Hoe gaat die ander om met God? Hoe leeft hij of zij met God? Je mag blij zijn met mooie kanten in

de relatie, maar je mag ook wijzen op plaatsen waar de relatie scheef groeit. Delen van het leven van de ander waar hij God liever niet bin-

Je mag meekijken naar de relatie tussen God en mens

nen wil laten, bewust of onbewust. Als diaken zul je eerder de uitwerking van de relatie tussen God en mens ter sprake brengen. Hoe krijgt de liefde die God gegeven heeft aan die ander vorm in zijn leven? Je mag genieten als die ander door middel van daden Gods liefde doorgeeft aan anderen in de wereld. Ook mag je de ander aanspreken als je merkt dat het geloof geen daadwerkelijke vorm aanneemt in zijn leven. Je mag in dat geval die ander vragen waarom het erop lijkt dat geloof het leven van de ander niet verandert heeft. Als ambtsdrager help je de ander dichter naar God toe te groeien. Eén van de verschillen tussen schapen en mensen is, dat schapen elkaar niet kunnen helpen in hun relatie tot hun herder. Ieder schaap heeft een persoonlijke band met de herder, maar dit heeft geen effect op het leven van het schaap

tussen de anderen. Onder mensen is dit anders. God heeft mensen zo geschapen dat hun band met God door kan werken in hun band met andere mensen. Als ambtsdrager heb je een band met God en vanuit die band mag je werken in Zijn gemeente. Jij mag anderen vragen hoe zij God kennen omdat je Hem zelf hebt leren kennen. Jij mag anderen vragen hoe zij in daden gestalte geven aan hun geloof omdat je zelf ondervonden hebt hoe belangrijk, mooi en moeilijk dit in je eigen leven vorm gekregen heeft.

In een gesprek wat je als ambtsdrager met een ander gemeentelid voert is het belangrijk dat dit ook meeklinkt. Jij spreekt met de ander over zijn geloof, maar mag dit alleen omdat je zelf ook gelooft en mensen dit bij jou gezien hebben (1 Timoteüs 3:13). Je spreekt met die ander over de keren dat hij struikelde in zijn relatie met God terwijl je jezelf bewust bent van de keren dat je zelf op jouw beurt onderuit ging (Jakobus 3:2). In het spreken met de ander staat je eigen geloof niet buitenspel. Omdat jullie beide een relatie met God hebben is het belangrijk Hem bij het gesprek te betrekken: Hij is de enige partij die zonder twijfels trouw blijft. Zijn trouw geeft de relatie vorm. Ieder mens faalt, ieder mens wordt aangevochten door twijfel, ongelooft, onwil, onmacht. Maar Gods liefde faalt nooit, Zijn trouw gaat verder dan ons ongelooft, Zijn wil is sterker dan de dood, Zijn macht omspannt de schepping. Zonder Zijn bijdrage kan er geen gesprek over geloof plaatsvinden.

Voor ambtsdragers betekent dit, dat het deel van je ambtswerk is om aan je eigen relatie met God te bouwen. Leven als ambtsdrager is leven met een open Bijbel en gevouwen handen. Een leven waarin je jezelf steeds bewuster wordt van de zwakheid van je eigen geloof. Maar wel een leven waarin je met Gods hulp steeds opnieuw wilt opstaan als je door die zwakheid struikelt (Spreuken 24:16). Een leven waarin je jezelf steeds opnieuw laat verrassen door de diepte van Gods woorden

en de macht die uit Zijn schepping spreekt.

Daarin lijkt een ambtsdrager op een schaap: een schaap neemt nooit de plaats in van de herder. Een ambtsdrager mag als volwaardig herder aan het werk onder Gods schapen, maar blijft een schaapachtige herder. Een herder die weet dat hij zelf als schaap zijn leven lang de Herder nodig heeft. Als je jezelf daarvan bewust bent helpt dat je om te snel te spreken alsof je het beter weet dan de ander: je bent zelf net zo goed een schaap. Je spreekt met de ander over zijn geloof, maar hebt daarin niet het laatste woord. Dat is aan God.

Spreken over God en spreken met God raken elkaar in het ambt. Als ambtsdrager ben je met een ander mens in gesprek, maar tegelijk neemt God deel aan het gesprek. Hij spreekt met de ander via jou, hij spreekt met jou via de ander en spreekt met jullie beide door Zijn Woord. Als ambtsdrager vertolk je Gods woorden die Hij tot de gemeente spreekt; God heeft je geroepen en gezonden in de wereld. Maar in de ander spreekt God ook tot jou: Hij handelt in de wereld door die ander en gaat Zijn weg met hem. Jij mag hier als ambtsdrager getuige van zijn.

Als je zo met elkaar spreekt, als het ene schaap tot het andere, levend in gezamenlijke liefde tot de herder en in een gezamenlijk geliefd-zijn door de herder heeft dit zijn uitwerking op je leven samen: dat leven wordt steeds sterker. Je groeit naar elkaar toe en gaat één lichaam vormen dat zichzelf opbouw in liefde en zijn samenhang ontleend aan Christus (Efeze 4).

Ergens op de wereld staan twee schapen met de koppen bij elkaar gestoken. Zouden ze 't over de Herder hebben?

Meer informatie over het voeren van pastorale en diakonale gesprekken:

Zie <http://www.gemeentevandaag.nl>

Neem als ambtsdragers deel aan de geheel vernieuwde cursus pastorale en diakonale gesprekken voeren van het Steunpunt Gemeentecapaciteit.

Een schaap neemt nooit de plaats in van de herder

Diakenen

Meer ruimte voor diaconaat door Wmo?

Peter van de Kamp

Vanaf 1 januari 2007 is in Nederland de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) van kracht. In de Memorie van Toelichting (gedateerd 30-05-2005) bij deze wet staat te lezen dat de regering wil zorgen voor behoud van solidariteit van gezonde mensen met gehandicapten, zorgbehoevende ouderen en psychiatrische patiënten. In het kader van de Wmo heeft de regering ook op de kerken een beroep gedaan om mee te werken aan de vormgeving van solidariteit. Onze huidige regering gaat voor 'solidariteit'. In de openingszin van het coalitieakkoord van 07-02-2007 tussen CDA-PvdA-CU, dat de basis vormt onder het kabinet-Balkenende-IV, is 'solidariteit' één van de vier sleutelwoorden: "Wij willen samen werken aan groei, duurzaamheid, respect en solidariteit."

Deze actuele maatschappelijke situatie, inclusief het verzoek van de regering aan de kerken inzake hun medewerking aan de vormgeving van solidariteit in het kader van de Wmo, doet de vraag rijzen wat er voor de kerk in maatschappelijk opzicht veranderd is door de invoering van de Wmo. Die vraag raakt het diaconale handelen van de kerk omdat zaken als gemeenschapszin, betrokkenheid tussen mensen en solidariteit juist ook door de kerk behartigd worden, niet alleen binnen de kerkgemeenschap zelf, maar zeker ook vanuit de kerk in de samenleving. Vanouds spreekt de kerk over naastenliefde als het tweede grote gebod van God voor de mens. Naastenliefde krijgt concreet vorm in het diaconaat van de kerk, dat zowel extern als intern gericht is. Deze diaconale boodschap van de kerk over naastenliefde lijkt in Nederland op dit moment steun te krijgen vanuit het coalitieakkoord tussen CDA-PvdA-CU. Maar is dat ook echt zo?

In dit artikel wil ik over de (invoering van de) Wmo nadenken met het oog op het diaconaat van de kerk. Dat betekent concreet dat ik de

vraag probeer te beantwoorden: in hoeverre is de functioneringsruimte voor het diaconale handelen van de kerk veranderd door de invoering van de Wmo?

Doel en inhoud van de Wmo

De Wmo staat in het kader van de herstructurering van het zorgstelsel en vervangt de Welzijnswet, de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) en de niet-medische zorg uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ).

De Wmo is erop gericht dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving, al of niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. Ook beoogt deze wet dat burgers meer participeren in de samenleving en zo veel mogelijk met elkaar allerlei problemen oplossen. Het sleutelwoord is dan ook 'mee-doen'.

De term 'maatschappelijke ondersteuning' verwijst naar het ondersteunen van mensen

om mee te kunnen doen in het dagelijks leven – in de maatschappij. Daarbij gelden drie belangrijke uitgangspunten (het zogenaamde 'drietrapsmodel' in de Wmo): (1) Iedereen is eerst zelf verantwoordelijk voor het meedoen in de samenleving en voor het regelen van voorzieningen die daarvoor nodig zijn. (2) Burgers zijn medeverantwoordelijk voor elkaar (solidariteit) en geven daar vorm aan door o.a. mantelzorg, vrijwilligerswerk en verenigingen. (3) De gemeentelijke overheid biedt ondersteuning en regelt algemene voorzieningen om eigen verantwoordelijkheid en solidariteit mogelijk te maken en springt in met specifieke individuele voorzieningen voor kwetsbare burgers.

Wat precies onder 'maatschappelijke ondersteuning' verstaan wordt, is in de Wmo uitgewerkt in negen prestatievelden. De burgerlijke gemeente heeft de opdracht om voor elk van deze prestatievelden zelf beleid op te stellen. Dit beleid moet

elke vier jaar in een beleidsplan vastgesteld worden, terwijl gemeenten ook verantwoording moeten afleggen over de uitvoering van dat beleid. In oktober 2006 heeft de toenmalige staatssecretaris van VWS, mevrouw Clemence Ross-van Dorp, gepleit voor een bijdrage van de kerken op vooral de prestatievelden 1 en 4: de bevordering van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten én het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.

Achtergrond van Wmo

In 2004 kwam de toenmalige regering (kabinet Balkenende-II 2003-2006) met plannen betreffende maatschappelijke ondersteuning. De regering presenteerde toen een wetsvoorstel Wmo als tegenhanger van verschillende, soms zorgwekkende ontwikkelingen in de samenleving: individualise-

ring, integratie-problematiek, vergrijzing. Ook werd gewezen op het verschijnsel dat er steeds minder werkenden zijn ten opzichte van het aantal mensen dat afhankelijk is van een uitkering, zoals gehandicapten, psychiatrische patiënten en ouderen. Het wetsvoorstel maakte duidelijk dat de regering wilde komen tot een krachtiger sociale structuur, waarin eigen verantwoordelijkheid en solidariteit een belangrijke plaats zouden innemen. Vanwege deze achtergrond kwalificeren sommigen het hele Wmo-gebeuren als een verkapte bezuinigingsmaatregel, omdat moeilijk te ontkennen valt dat de regering de snelle stijging van de kosten van sociale zekerheid probeert terug te dringen via een krachtig beroep op maatschappelijke solidariteit, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van mensen centraal komt te staan.

Het sleutelwoord is 'meedoen'.

De Wmo maakt daarmee deel uit van de regeringsplannen met het oog op de hervorming van de

verzorgingsstaat, opgebouwd in de periode van economische groei na de Tweede Wereldoorlog. De overheid stelde zich garant voor collectieve voorzieningen en regelingen om burgers te helpen bij armoede, werkloosheid, ziekte en ouderdom. Dat betekende dat verschillende verantwoordelijkheden die vroeger bij de burgers zelf en ook bij maatschappelijke organisaties en instanties lagen (zoals bij de kerken), door de overheid werden overgenomen. In de loop van de jaren verstomden de kritische geluiden, zeker ook vanuit christelijke kring, die tegen deze ontwikkeling waarschuwden.

Maar vanaf de jaren tachtig werd duidelijk dat de verzorgingsstaat een onhaalbaar ideaal was. De overheid ging mensen steeds nadrukkelijker op hun eigen verantwoordelijkheid wijzen. De Wmo staat in het kader van deze

overgang van verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij, waarbij vanuit bepaalde ideologische overwegingen veel nadruk ligt op de eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van burgers en op hun maatschappelijke betrokkenheid.

Karakter van Wmo

Vanaf de invoering vormt de Wmo de basis van het stelsel van zorg en welzijn in de Nederlandse samenleving. De grootste verandering ten opzichte van de eerdere situatie is de bundeling van wetten en de wijziging in de 'sturingsfilosofie'. Door de bundeling van (bestaande) wetten is integraal beleid mogelijk geworden. De burgerlijke gemeente kan daarmee alle diensten goed op elkaar afstemmen. De wijziging in de sturingsfilosofie houdt in dat gemeenten verantwoording afleggen aan hun eigen bewoners in plaats van aan de regering (dat heet: horizontalisering van verantwoordingsplicht). Daarom is het belangrijk dat de burgerlijke gemeente alle partijen betreft bij de beleidsontwikkeling.

Zoals gezegd kent de Wmo negen prestatievelden die via beleidsontwikkeling achtereenvolgens aandacht moeten krijgen. Omdat in 2007 door de burgerlijke gemeenten veel tijd en energie gestoken is in de veranderingen binnen de thuiszorg, is de indruk ontstaan dat de Wmo een zorgwet is: een wet die zorgvoorzieningen garandeert en regelgeving voor die zorg aanbiedt. De Wmo is echter vooral bedoeld als participatiewet: het gaat erom dat mensen meedoen in de samenleving. In een advies van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO) uit 2006 wordt dat op de volgende manier onder woorden gebracht: "De WMO is een wet

waarbij het Rijk de inhoudelijke kaders – de spelregels – formuleert en de uitvoerende regie – het spelverloop – geheel in handen legt van lokale overheden. De gemeenten bepalen in samenwerking met de lokale partijen zelf het spelverloop. Gemeenten zijn binnen het gegeven kader van de wet vrij om een eigen visie op maatschappelijke ondersteuning te ontwikkelen. (...) Dit vooronderstelt dat de gemeenten zich verdiepen in de wensen en behoeften van hun inwoners en zich op grond daarvan een beeld vormen over hoe zij participatie in hun gemeente kunnen bevorderen. Het vooronderstelt ook dat zij aan hun publiek duidelijkheid geven over wat ze met de wet willen bereiken, over hun plannen en prestaties bij maatschappelijke ondersteuning."

De Wmo staat in het kader van de overgang van verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij.

Het karakter van de Wmo valt daarom ook te typeren als een taakstellende kaderwet aan lokale gemeenten die een kaderregeling voor elk prestatieveld voor vier jaar moeten ontwerpen.

Kerken en Wmo

In een folder, uitgegeven in januari 2007 bij de invoering van de Wmo door de Projectgroep Wmo namens verschillende kerken, wordt opgemerkt: "Kerken spelen een belangrijke rol op het terrein van zorg en welzijn, dragen al eeuwenlang bij aan gemeenschapsvorming en komen op voor kwetsbare mensen. Zij zijn op lokaal niveau actief in vrijwilligerswerk en projecten die passen in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning." Die rol van de kerken wordt geschetst in een aantal mogelijkheden: (a) mensen in nood helpen; (b) bevorderen van gemeenschapszin en sociale cohesie, ook buiten de eigen kerkgemeenschap; (c) problemen signaleren bij betrokken instanties;

(d) mensen inspireren en bemoedigen om zich als burger in te zetten voor welzijn en gezondheid; (e) deelnemen in besturen op het terrein van zorg en welzijn en zonodig zelf stichten van organisaties en instellingen; (f) bijdragen aan het publieke debat over zorg en welzijn. Overigens wijst de folder er terecht op dat de rol van de kerken in de Wmo niet vanzelfsprekend is en vraagt om samenwerking tussen kerken, instellingen en overheid.

Tal van diaconieën zijn al actief op het terrein van de Wmo. In verschillende plaatsen zijn ook 'diaconale platforms' in het leven geroepen om kerkbreed met de lokale overheid te kunnen overleggen o.a. over de Wmo.

De Wmo zelf noemt de kerken niet expliciet. Maar ook andere maatschappelijke verbanden en instellingen worden niet genoemd. De overheid heeft de gemeenten niet willen voorschrijven hoe zij invulling moeten geven aan hun beleid. Daarom hanteert de wet zelf de terminologie: 'representatieve organisaties' op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Of daarbij vanaf het begin ook aan de kerken gedacht is valt te betwijfelen. Er was een aparte 'motie-Rouvoet' nodig (op 26-01-2006) om te bevorderen dat de (burgerlijke) gemeenten op lokaal niveau in overleg zouden gaan met maatschappelijke instellingen en organisaties, waaronder kerken en andere geestelijke genootschappen.

Intussen zijn er verschillende raakvlakken tussen plaatselijke kerken en de maatschappelijke realiteit die in de Wmo aan de orde wordt gesteld. Hub Crijns onderscheidt de volgende drie raakvlakken (in een artikel over diaconie en Wmo uit 2007):

Kerken zijn op lokaal niveau actief in projecten die passen in het kader van de Wmo.

1. 'Kerken en moskeeën kunnen beschouwd worden als lokale belangenbehartigers (de WMO spreekt over 'representatieve 'belangenorganisaties') van burgers. Op die noemer kunnen gemeenten kerken en moskeeën uitnodigen om mee te praten bij het ontwikkelen van beleid rond de WMO. Ook kunnen kerken zelf aan de bel trekken, laten zien wat zij doen op de verschillende terreinen en hoe zij iets kunnen betekenen op die prestatievelden.
2. Kerken bewegen zich bij de uitvoering van hun sociale en diaconale activiteiten al snel op terreinen die onder de WMO beschouwd worden als prestatievelden. Zo kunnen zij ook direct met onderdelen van de WMO te maken krijgen. Denk bijvoorbeeld aan de vele kerkelijke inloophuizen.
3. Kerken zijn zelf doelgroep van de WMO. Parochies zijn vrijwilligersorganisaties en onder hun leden bevinden zich veel mantelzorgers en mensen die op andere maatschappelijke sectoren vrijwilligerswerk doen. Zo kunnen zij gebruik maken van maatregelen ter ondersteuning en bevordering van vrijwilligerswerk."

Er zijn tal van kerkelijke activiteiten die plaatsvinden op de prestatievelden van de Wmo of daarmee te maken hebben. Te denken valt aan allerlei vormen van vrijwilligerswerk en mantelzorg, zoekwerk in zorginstellingen en gevangenissen, 'maatjesprojecten' waarin vrijwilligers optrekken met iemand die in een sociaal isolement verkeert, ondersteuning in rouw- en verliessituaties, opvangprojecten, voedselbanken, nog afgezien van (zondagse) kerkdiensten als ontmoetingsplaatsen die sociale cohesie bevorderen. Ook werpen kerken zich op als belangenbehartiger van mensen die zelf geen stem hebben, zoals daklozen, ex-

gedetineerden en slachtoffers van vrouwenhandel.

Conclusie

De hierboven gegeven informatie maakt duidelijk dat door de invoering van de Wmo de maatschappelijke context voor het diaconale handelen van de kerk inderdaad gewijzigd is. Overheid en kerk staan (in elk geval 'op papier') niet meer als concurrenten tegenover elkaar, zoals in de verzorgingsstaat. In de participatiemaatschappij wil de overheid met de kerk samenwerken op het terrein van zorgverlening en gemeenschapsvorming. Het diaconale handelen van de kerk vanuit naastenliefde, gekoppeld aan termen als gemeenschapszin en solidariteit, staat sinds de invoering van de Wmo in een wettelijk kader, hoezeer de achterliggende mensvisie en wereldbeschouwing van overheid en kerk ook verschillen. Christelijke naastenliefde kan

vanuit het perspectief van de overheid als maatschappelijke solidariteit getypeerd worden. Vanuit het perspectief van de kerk kunnen allerlei diaconale activiteiten beschouwd worden als vormen van maatschappelijke solidariteit die plaatsvinden op de prestatievelen van de Wmo.

Daarmee biedt de Wmo een nieuwe kans aan het diaconaat van de kerk en wordt de kerk uitgedaagd om haar diaconale taak in de samenleving opnieuw te doordenken en vorm te geven.

Dit artikel is het eerste van twee artikelen over Wmo en diaconaat. In het volgende nummer van Dienst zal het tweede artikel verschijnen: 'Welke solidariteit door Wmo?' Geïnteresseerden verwijs ik naar een breder artikel in het theologisch tijdschrift Theologia Reformata, 52/2 (2009) 151-172.



Bijbel op bezoek

Kind van de rekening

Psalm 27: 'Al verlaten mij vader en moeder...'

Roel Meijer

'Ik ben het zo zat! Altijd dat leven vanuit je weekendtas. Dan weer een paar dagen bij m'n vader, dan weer een tijdje bij m'n moeder. Altijd je spullen in- en uitpakken. Overal kleren, nergens thuis.'

Christie is bij mij op bezoek. Ze ziet het niet meer zitten. Dat haar ouders een probleem onderling hebben, dat is balen. Maar waarom worden zij en haar jongere zusjes daar voortdurend in betrokken? Een paar dagen bij pa: telkens weer de verhalen over hoe geslepen en gemeen moeder wel is. En de rest van de week bij ma. Die zegt weinig, maar laat zonder woorden precies merken wat ze van pa vindt. Of liever gezegd: 'jullie vader...'

Partijganger?

Er is voor Christie geen veilige plek meer. Het huis waar ze opgroeide, is inmiddels verkocht. Wel bleven beide ouders in de stad wonen, zodat Christie haar vriendinnen blijft zien en op dezelfde school kon blijven. En toch: nergens echt thuis. Teleurstelling, verdriet en woede. 'Hé, waar is God volgens jou in dit verhaal?' Ze had de vraag verwacht. Toch weet ze er niet goed raad mee. Ze wil liever praten over hoe je omgaat met zulke ouders. Hoe je voorkomt dat je ontploft van de woede binnenin. Waar is God? Is God de partijganger van pa, die echt niet altijd tactisch is, maar wel recht door zee? Of is Hij het maatje van ma, heel oprecht keurig, maar achter de schermen altijd alles zoals zij wil? Wie moet je geloven, waar hoor je bij, en God, tja, God.

Vaderliefde

Wat gebeurt er wanneer je echt je woede aan God laat merken? Keihard. Het naar Hem toeschreeuwt. Hij had het allemaal toch kunnen voorkomen? Het lijkt erop alsof Christie opgevoed is met een God die je altijd met 'U' moet aanspreken, braaf, niet boos zijn en vooral dankbaar. Nou laat maar. Die hoeft ik niet. 'Al verlaten mij mijn vader en mijn moeder...' Neemt de HEER mij ook liefdevol aan als ik even niet zo dankbaar en braaf ben? Als ik het zwerven van het ene naar het andere huis zo zat ben. Me echt kind van de rekening voel?

Praktische tips:

- Echtscheiding is soms niet te voorkomen. De randschade beperken soms wel (dat ouders elkaar zwart maken, de kinderen tot een onmogelijke keuze dwingen, etc.).
- Bidden is niet altijd: handen vouwen, ogen dicht en "dank U Heer" zeggen. Soms is het ook schreeuwen, met je vuisten op de hemelpoort slaan.
- Spreek (gescheiden) ouders er op aan dat kinderen, ook in de gescheurde situatie, Gods Vaderliefde vooral aan hen blijven aflezen.
- Pastoraat aan kinderen: een vergeten veld in onze kerken?



Eenzaamheid, de klacht die het leven moeizaam maakt

Een verslag van het afscheidssymposium van Dirk-Albert Prins over het thema eenzaamheid

Annet Jonker

Dat er mensen eenzaam zijn weten we allemaal. De vraag is: wat doen we er aan? Zijn we wel bereid te helpen? Wie zijn er eenzaam? Wat is eenzaamheid eigenlijk? Kan de kerk iets doen? Deze en andere vragen rond eenzaamheid kwamen aan de orde tijdens het mini symposium dat op 15 mei gehouden werd rond het afscheid van Diaconaal Consulent Dirk Albert Prins.

'Wie is er eenzamer, de oma in Lapland waarvan de kinderen ver weg wonen of de oma in Italië, die op bereikbare afstand van haar kinderen en kleinkinderen woont?' Jeroen Hoogteijling van het Leger des Heils gaf zelf het antwoord op deze vraag: de oma in Italië. Een verrassend antwoord! Ook een antwoord dat voor een klein gedeelte een antwoord geeft op de vraag wat eenzaamheid eigenlijk is. Eenzaamheid is altijd subjectief, persoonlijk. Want de oma in Lapland verwacht ook niet dat haar kinderen vaak komen en dat de kleinkinderen geregeld bij haar binnenwippen.

De oma in Italië verwacht dat wel en als de kinderen dan minder vaak komen, voelt ze zich eenzaam, terwijl ze in verhouding haar kinderen en kleinkinderen veel vaker ziet dan de oma in Lapland.

Er is dan ook moeilijk een wetenschappelijke definitie van eenzaamheid te geven, omdat wetenschap objectief naar zaken kijkt. Bij eenzaamheid is het maar net hoe iemand het gebrek aan contacten beleeft, is subjectief. Dat blijkt uit bovenstaand voorbeeld heel duidelijk. De beste omschrijving van eenzaamheid luidt als volgt: het subjectief erva-

ren van een onplezierig of ontoelaatbaar gemis aan kwaliteit van bepaalde sociale relaties. Eenzaamheid is onplezierig en negatief. En dan hebben we het over echte eenzaamheid. Niet over bijvoorbeeld iemand die in de rouw is. Ook dan kan iemand zich eenzaam voelen maar dat is, als het goed is, tijdelijk. Echt eenzaam zijn bijvoorbeeld mensen die er nooit overheen komen dat ze iemand moeten missen.

Eenzaamheid is een
regelrecht taboe

Hoe betrokken zijn we?

Wij Nederlanders weten veel over de problemen in de samenleving van vandaag die

meewerken aan de eenzaamheidsproblematiek, zo blijkt uit onderzoek dat het Leger des Heils heeft laten uitvoeren. Tegelijk maken minder mensen zich zorgen om hen die eenzaam zijn. De betrokkenheid is afgenomen. Wel zijn we milder geworden in ons oordeel. 'Het zijn mensen zoals u en ik en het kan iedereen overkomen', is de algemene opinie. Wie is er nu eigenlijk eenzaam? Uit het eerder genoemde onderzoek blijkt dat bepaalde groepen aangeven zich buitengesloten en ongelukkig te voelen. Mensen die minder verdienen en/of lager opgeleid zijn. Mensen die

geen vrienden hebben. Mensen die zich zorgen maken over hun financiën of zelfs problematische schulden hebben. Mensen die een combinatie van problemen hebben, bijvoorbeeld depressief en verslaafd zijn. Mensen die vinden dat het leven geen zin heeft.

Verrassend genoeg voelen meer jongeren tussen de 18 en 24 jaar zich eenzaam dan ouderen. Ook verrassend is dat eenzaamheid een regelrecht taboe is in onze samenleving. Men herkent het, maar het is moeilijk om toe te geven dat je je eenzaam voelt. Of dat je verwacht zelf eenzaam te worden.

*Meer jongeren dan
ouderen zijn eenzaam*

Ongeveer tien procent van de Nederlandse bevolking voelt zich eenzaam. Tien procent maar?? 'Waar hebben we het dan over', zou je kunnen denken. Maar het gaat dan wel over 1,1 miljoen mensen!

En wat kan de kerk hier nu aan doen? Komt eenzaamheid onder kerkleden ook voor? Het zou eigenlijk niet zo moeten zijn, omdat de kerk de plek is waar mensen in liefde naar elkaar omzien. Uit onderzoek blijkt ook dat minder kerkleden zich eenzaam voelen. Dat komt onder andere doordat kerkleden een groter sociaal netwerk hebben en meer vrijwilligerswerk doen. Toch zijn er veel kerkleden eenzaam. Doordat ze er bijvoorbeeld niet tussenkomen na een verhuizing of doordat niemand elkaar kent.

Geef je of neem je?

"Wat is het tegenovergestelde van eenzaamheid", vroeg Dirk-Albert Prins aan de aanwezigen. 'Verbondenheid, tweezaam, gemeenschap', waren woorden die spontaan als antwoord gegeven werden. Dan kom je al snel uit bij de gemeenschap der heiligen. Dé plek waar kerkleden elkaar ontmoeten is natuurlijk zondags in de kerk. Dan zou je ook juist daar iets kunnen doen aan eenzaamheid.

De ontmoeting met God is tijdens de kerkdienst tot in de puntjes geregeld. Maar de ontmoeting met elkaar laten we vaak aan het toeval over en we zijn geneigd om steeds met dezelfde mensen een praatje te maken. Toch is het erg belangrijk dat je je thuis voelt in de kerk.

Dat 'je thuis voelen' hangt af van verschillende factoren. Bijvoorbeeld van wat je aanspreekt in de liturgie. En hoe is de preek: lang, kort, begrijpelijk? Hoe willen de mensen hier elkaar dienen? Voel je je thuis bij de manier waarop binnen deze gemeente naar elkaar

wordt omgezien? Als je je niet thuis voelt, is dat vaak een combinatie van verschillende van bovenstaande dingen. Op verschillende workshops in het land heeft Dirk-Albert de stelling gelanceerd dat er radicale veranderingen van onderdelen van de GKV cultuur nodig zijn om eenzaamheid op te heffen. In eerste instantie werd dat als klinkklare onzin bestempeld, maar gaandeweg veranderde de mening. Ontmoeting en diaconaat moeten door de hele eredienst naar voren komen.

Ontmoeting tijdens de eredienst

Mogelijkheden om de betrokkenheid naar elkaar te vergroten tijdens de eredienst ziet Dirk Albert o.a. door bij de voorbereiding voor de eredienst (in samenwerking met de predikant) wijken om de beurt te laten meewerken. Zo wordt ieders talent ingeschakeld. Of door middel van een verwerkingsvraag tijdens de collecte. Door een broodmaaltijd na afloop van de kerkdienst te houden. Of door een sandwichdienst te houden. Hierbij begin je de kerkdienst gezamenlijk, waarna er tijd en ruimte gemaakt wordt om in kleinere groepjes de tekstuitleg te verwerken, waarna de eredienst weer verder gaat en met elkaar afgesloten wordt. Ook zou je in de kerk als wijk bij elkaar kunnen gaan zitten, zodat het

omzien naar elkaar versterkt wordt en de onbekende meteen als gast herkend wordt.

Mogelijkheden te over dus. Maar niet alles is maakbaar. Er gebeurt al veel. Bijvoorbeeld koffiedrinken na de kerkdienst, een breng/haaldienst voor minder valide broeders en zusters. Toch is het de moeite waard om al die verschillende onderwerpen te bundelen in een totaalconcept.

Geef ontmoeting een plaats in de eredienst

Zonder gerichte aandacht voor ontmoeting wordt de eenzaamheid in de kerk niet minder. “Maak dus duidelijke keuzes, in gebed. Daarmee laat je het wel aan de Geest over, maar niet aan het toeval”, zo besloot Dirk Albert zijn bijdrage aan dit minisymposium.



Regionale Ontmoetingsdag voor Kerkenraden

Hoe ben je als kerkelijke gemeente aanwezig in de plaats waar de kerk staat? Het gesproken en geschreven woord neemt een belangrijke plaats in onze kerken in. We weten goed wat we geloven en zijn ook overtuigd van de waarde van het evangelie voor ons leven. Een risico voor ons als gereformeerde christenen is, dat we ons vooral bezig houden met deze woorden. Maar hoe zet je woorden in daden om, hoe kun je als kerk je omgeving bereiken met het evangelie? Hoe gaan diaconen om met armoede van niet-gemeentelieden? Op wat voor manier betreft u als gemeente niet-kerkelijke stads- of dorpsgenoten bij uw gemeente? En andersom: hoe kunt u de kerk betrekken bij de gebeurtenissen in stad of dorp? Het Steunpunt Gemeenteopbouw organiseert dit jaar vier kerkenra-

dendagen over grensverleggend kerk-zijn. Daarin wordt gesproken over diverse vragen met betrekking tot dit thema. Daarnaast willen we op deze dagen ook nadenken over hoe kerken met elkaar kunnen samenwerken om wat in de omgeving te kunnen bereiken. De vier dagen worden elk op een verschillende datum en locatie in het land gehouden, zodat men zich kan inschrijven voor een dag en regio naar keuze. Op 21 november 2009 wordt deze dag in Zwolle gehouden, op 23 januari 2010 in Goes, op 20 maart 2010 in Groningen en op 5 juni 2010 in Woerden. Kijk voor meer informatie op www.steunpuntgemeenteopbouw.nl. U bent van harte welkom!



Diaconaal Steunpunt

Mantelzorgers – onze zorg!

Marjan is getrouwd en moeder van drie schoolgaande kinderen. Sinds een paar maanden staat haar leven in het teken van zorg. Kerkelijk was ze altijd heel actief. Haar deur stond voor iedereen open. Tot haar man een hersenbloeding kreeg. Nu is haar leven totaal veranderd. Opeens is ze in haar eentje verantwoordelijk voor het runnen van het gezin en de verzorging van haar man. Daarnaast werkt ze ook nog een paar uur in de week bij de lokale buurtwinkel om een beetje extra financiële ruimte te hebben. In het begin stonden nog veel mensen uit de gemeente voor haar klaar. Maar nu, maanden verder, staat ze er vrijwel alleen voor en ze merkt dat ze steeds vermoeider wordt. Al haar energie gaat zitten in het draaiende houden van haar gezin en de zorg voor haar man. Hoe lang houdt ze dit nog vol?

Nederland telt volgens schattingen meer dan 1 miljoen mensen die meer dan acht uur per week langer dan drie maanden voor een ander zorgen. De kans is groot dat er in uw gemeente ook enkele zogenaamde mantelzorgers zijn. Veel mantelzorgers voelen zich zwaar belast. Om daar aandacht voor te vragen worden er 4 regiobijeenkomsten georganiseerd rondom het thema mantelzorg.

Wie is mantelzorger?

Een mantelzorger zorgt langdurig, intensief en onbetaald voor een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevend iemand. Dat kan een partner, ouder, kind of ander familielid, vriend of kennis zijn. Kenmerkend voor mantelzorg is de emotionele band met degene die zorg nodig heeft. Het is die band die mensen ertoe beweegt, zowel jongeren als ouderen, om de zorg op zich te nemen. Ze leggen daarmee als het ware een mantel der liefde om de ander heen vandaar de aanduiding mantelzorg.

Juist omdat mantelzorg voortkomt vanuit deze persoonlijke band, valt het te begrijpen dat velen van hen geen grenzen kunnen of durven te stellen aan de taken die op hun weg komen. Met alle gevolgen van dien!

Problemen

Tussen 150.000 en 200.000 mantelzorgers voelen zich zwaar belast of zelfs overbelast. Dit zijn vooral de mantelzorgers die 24 uur per dag zorg geven. Zij zorgen bijvoorbeeld voor hun dementerende man of voor hun vrouw die MS heeft, of voor een gehandicapt kind. De druk op de mantelzorger kan na verloop van tijd zo groot worden, dat het hem gaat belemmeren in zijn of haar functioneren als ondersteuner.

Een aantal van de problemen waar mantelzorgers tegen aan lopen zijn:

- Lichamelijk en emotioneel zwaar
- Weinig tijd voor zichzelf
- Weinig aandacht van anderen
- Gebrek aan steun van de omgeving
- Hoge kosten
- Onvoldoende bekend met mogelijkheden praktische en financiële steun

Zorg voor de mantelzorger

Het intensief zorgen voor je naaste in de gemeente (en daarbuiten) is een dankbare maar vaak ook een zware taak. Daarom is het nodig om binnen de gemeente aandacht te hebben

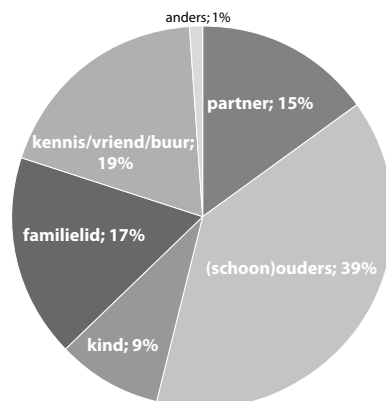


Enkele cijfers

Bron Sociaal Cultureel Planbureau

In Nederland zorgen 2,6 miljoen mensen meer dan acht uur per week of langer dan drie maanden voor een ander.

Zo'n 1,1 miljoen mantelzorgers zorgen meer dan acht uur per week én langer dan drie maanden voor een ander.



voor leden die de mantelzorg op zich hebben genomen van familie of gemeenteleden. De zwaarte van de zorg voor familie en gemeenteleden wordt vaak onderschat.

Daarom is het voor u als diaken van belang om te weten wie er binnen uw gemeente actief is op het terrein van mantelzorg. Zodat u de gemeente kunt inschakelen om als vangnet om deze mantelzorgers heen te staan. Daardoor ontstaat ruimte om af en toe de mantel even aan de kapstok te hangen en zelf op adem te komen.

Mantelzorg bijeenkomsten

Om samen verder door te denken over hoe we mantelzorgers kunnen bijstaan worden een aantal bijeenkomsten georganiseerd. Wat is mantelzorg? Waar moeten we op letten? Hoe kunnen we mantelzorgers concreet helpen? Dit zijn vragen die tijdens deze avonden aan de orde komen. Daarnaast kunt u natuurlijk uw eigen vragen stellen. En tevens willen we een handreiking verstrekken met praktische informatie voor u als diaken.

De bijeenkomsten worden georganiseerd door de diaconaal consultants van de Christelijk Gereformeerde Kerk en de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) in samenwerking met de NPV.

Locaties

Op de volgende vier locaties worden de bijeenkomsten gehouden:

- Donderdag 12/11 Apeldoorn
- Woensdag 18/11 Kapelle-Biezelinge
- Donderdag 19/11 Drachten
- Woensdag 25/11 Gouda

Aanmelden

Aanmelden kan via www.diaconaalsteunpunt.nl onder het kopje bijeenkomsten. Ook de diaconale werkers uit uw gemeente zijn op deze avond van harte welkom!



Diaconaal Steunpunt

Wetenswaardigheden

Een nieuw seizoen is weer begonnen. Ik hoop dat de vakantie u weer nieuwe energie en passie heeft gegeven voor het mooie werk waarvoor God u heeft geroepen. Laat deze energie er ook dit seizoen op gericht zijn de gemeente op te wekken tot het volgen van Christus in het dienen van elkaar en de samenleving. Zo wordt het diaconale werk gedragen door vele handen. Zodat iedereen aan onze liefde zal zien dat we volgelingen van Jezus zijn (Joh. 13:35). Op deze pagina vindt u nog een aantal wetenswaardigheden die interessant zijn voor een flitsende start van het nieuwe seizoen.

Bent u wel bereikbaar?

Zorg er nu voor dat u bereikbaar bent in het nieuwe seizoen.

Het Diaconaal Steunpunt maakt gebruik van de contactgegevens van het kerkelijk handboek om u als diaconie te informeren. Het is daarom van groot belang dat deze gegevens correct en volledig zijn! Anders is het niet mogelijk om u als diaconie te bereiken en daardoor kunt u waardevolle informatie missen.

Daarom hierbij het dringende verzoek aan elke diaconie om via de scriba het postadres en het e-mailadres te laten controleren en zo nodig aan te passen op de website van het handboek.



Alvast bedankt voor uw medewerking!

Oriëntatiebijeenkomsten

- *Als beginnend diaken veel aan deze avond gehad. Fantastisch!*
- *Super leerzaam!*
- *Mooie avond, ander beeld gekregen van taak diaconaat!*
- *Een waardevolle avond, veel informatie, goed gepresenteerd.*

Zo maar enkele van de vele positieve reacties van diakenen die aanwezig waren in Zwolle, Groningen of Ridderkerk voor de oriëntatie-



bijeenkomsten van het Diaconaal Steunpunt. Het waren mooie bijeenkomsten die goed werden bezocht.

Reden voor het Diaconaal Steunpunt om ook aan het begin van het nieuwe seizoen een aantal oriëntatie bijeenkomsten te organiseren. Deze bijeenkomsten zijn natuurlijk een 'must' voor elke nieuwe diaken. Maar zoals uit de reacties is gebleken, zijn deze bijeenkomsten ook heel waardevol voor de ervaren diaken. Bij deze bent u dus van harte welkom!

Een ideale start voor het komende seizoen! Meld je spoedig aan voor een bijeenkomst in:

29/09 Enschede

06/10 Almere

13/10 Regio 's-Hertogenbosch

27/10 Regio Heerenveen

Aanmelden kan via de link 'bijeenkomsten' op www.diaconaalsteunpunt.nl. Zoals u van ons gewend bent zijn aan deze bijeenkomsten geen extra kosten verbonden!



Het verhaal van Wonseh

Janneke Venema

In het voorjaar van 2007 lag één van de hospitaalschepen enkele weken in de hoofdstad van Liberia aan om daar honderden operaties uit te voeren, waaronder vele VVF-operaties.

Al snel nadat het hospitaalschip “Anastasis” aanmeerde in de grootste haven van Liberia, kwam Wonseh Vave aan boord om haar zoontje Austin aan de bemanning te laten zien. Austin is 5 weken oud en Wonseh noemt hem haar “grote wonder”.

Tien jaar daarvoor had Wonseh ook een kindje gekregen. Tijdens deze eerste bevalling ontstonden complicaties. Wonseh had geen geld om medische hulp in te roepen. Daardoor werd haar kindje dood geboren. Bij de bevalling werd haar blaas beschadigd en zo werd Wonseh volledig incontinent op 18-jarige leeftijd. De stank om haar heen was zo erg dat Wonseh zich schaamde. Ze kwam niet meer buiten.

Tijdens het vorige bezoek van het hospitaalschip in Liberia in januari 2006 hoorde Wonseh over de gratis operatie waardoor ze “droog” kon worden. Ze stond vooraan in de rij en kwam in aanmerking voor de operatie.

Toen de bemanningsleden ruim een jaar later Wonseh met haar baby de loopplank op zagen lopen, realiseerden ze zich pas echt wat een hersteloperatie betekend voor een vrouw als Wonseh. De VVF-operatie heeft haar een nieuw leven gebracht. Ze is weer opgenomen in de familiekring, ze heeft weer een man en nu zelfs een levende baby. Wonseh vertelde: “In al die jaren heb ik niets anders gedaan



dan mezelf wassen en mijn kleding wassen. Ik kon niets anders doen. Nu kan ik naar buiten, ik kan werken, ik kan koken en ik heb een zoontje. Ik ben God dankbaar!”

Bron: www.mercyships.org

Newbornlife overhandigt jaaropbrengst aan Mercy Ships

In het blad Dienst van 6 mei 2008 is onder de titel ‘Vrouwen in verdrukking’ aandacht gegeven aan vrouwen in met name Afrika die leven met de gevolgen van VVF-problematiek. Vrouwen zoals Wonseh in het bovenstaande verhaal.

Mede door het plaatsen van dit artikel en het aanbevelen als collectiedoel in het kader van de z.g.n. Michacampagne en daarna onze mailing aan de diaconieën van de provincies Groningen, Friesland en Drenthe is onze jaaropbrengst met € 35.000,- boven verwachting groot geworden! Onze hartelijke dank namens de vrouwen, die ook door uw mede-

werking een hersteloperatie kregen en daarvoor een nieuw leven konden beginnen. Deze € 35.000,- is in januari dit jaar aangeboden aan de voorzitter en de directeur van Mercy Ships in Rotterdam.

Ook dit jaar verzamelen we weer geld voor de 140 geplande hersteloperaties aan boord van de Africa Mercy, het geweldige hospitaalschip van MS dat dit jaar in Contonouh, Benin ligt. De nood is groot! Er komen ieder jaar nog steeds tussen de 60.000 en 100.000 vrouwen met VVF bij in deze ellendige toestanden! Daarom zullen we ook de resterende diaconieën aanschrijven en hen vragen om bij dragen aan het geluk van deze vrouwen op het Afrikaanse continent.

Kijk voor meer informatie op www.newbornlife.nl

Janneke Venema,
voorzitter St. Newbornlife Nederland
Zuidlaren, 30 mei 2009

*help Newbornlife sparen voor de vvf-operaties van Mercy Ships;
vraag een spaarpotje aan of stort op giro 3109280 t.n.v. Newbornlife te Zuidlaren.*

*Meer informatie: www.newbornlife.nl,
tel.: 0592-412046 (Marga Fennema)*



